

Demokrati

Lärarhandledning för gymnasiet

Foto: Marie Andersson, Skansen

SKANSEN
- historier får liv -

Demokrati lärarhandledning

Demokrati, betyder folkligt styre, men har Sverige alltid varit ett demokratiskt land? Hur såg det egentligen ut i historien från 1800-talet och under tidigt 1900-tal? Här på Skansen besöker vi några av våra historiska miljöer och med dem som utgångspunkt tittar vi på hur den svenska demokratin vuxit fram.

Ur läroplanen

Samhällskunskap

- Kunskaper om historiska förutsättnings betydelse samt om hur olika ideologiska, politiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.
- Förmåga att söka, kritiskt granska och tolka information från olika källor samt värdera källornas relevans och trovärdighet.

Historia

- Kunskaper om tidsperioder, förändringsprocesser, händelser och personer utifrån olika tolkningar och perspektiv.
- Förmåga att använda en historisk referensram för att förstå nutiden och för att ge perspektiv på framtiden.
- Förmåga att undersöka, förklara och värdera användningen av historia i olika sammanhang och under olika tidsperioder.

Före besöket

Diskutera i klassen vad ni vet om frågor som

- rösträtt
- när räknades en person som vuxen?
- hur såg samhällets organisation ut?
- hur såg relationerna ut mellan kyrkan och staten?
- hur stor befolkning hade Sverige och hur förändrades den?
- hur var fördelning av befolkningen mellan landsbygd och stad?
- vilka förändringar känner ni till och vad innebar de i praktiken? T.ex. skiftesreformer, nyodlingskampanjer, migration och folkskolan.

Visningens innehåll

I visningen pratar vi om hur Sveriges befolkning levde på landsbygden, om jordbrukets omvandling och om befolkningsökningen. Vi resonerar om möjligheten eller nödvånget att flytta för att lösa sin försörjning, i staden eller kanske i Amerika. Hur påverkade olika förändringsprocesser människors levnadsvillkor?

I Seglora kyrka berättar vi om kyrkans roll i samhället. Först år 1858 blev det möjligt att utträda ur Svenska kyrkan och ingå i ett annat av staten godkänt kristet samfund. Religionsfriheten innebar möjlighet att etablera frikyrkoförsamlingar. Full religionsfrihet infördes först 1951.

Vi går in i nykterhetslogens och arbetarrörelsens möteslokaler för att se hur de såg ut och bilda oss en uppfattning av vad föreningarna betydde, både för individen och för samhället. Folkrörelsernas uppkomst innebar ett nytt sätt att träffas på, att kunna utbilda sig genom kvällskurser och att vara med och påverka, alla medlemmar får rösta. Frikyrkorörelsen, nykterhetslogen och arbetarrörelsen var föreningar som gav nya möjligheter för många människor.

Här på Skansen besöker vi också en bostad för att få lite insyn i en familjs vardag.

Vi diskuterar, analyserar och gör några övningar gemensamt, elever, lärare och museipedagog.

Vi ser gärna att ni alla är delaktiga!

Efter besöket

Diskutera

- Syns spåren efter folkrörelse-Sverige i samhället i dag?
- Vilka samhällsfrågor engagerar dagens unga – finns det några och i så fall, hur organiserar man sig, om man gör det?
- Jämför med hur det ser ut i övriga världen idag-

Välkomna!

Fetthjärta och skrumplever, skolmaterial.

Foto Tomas Wiedersheim-Paul, Skansen

SKANSEN